

**MLADI KOT
USTVARJALCI
SKUPNEGA
SLOVENSKEGA
PROSTORA?**

STR. 2

**»Ka vejmo,
moramo
zadovoljni
biti«**

STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 17. julija 2014 ☼ Leto XXIV, št. 29

Spominski steber v Sakalawci

Sterin doma samo vözvonijo/Akikért itthon már csak a harang szól

Po slovenski vesnicaj v Porabji je goraostala lejpa navada, ka domanji dajo vözvoniti tistim tö, steri so gnauksvejta odišli iz vesi pa so mrlji daleč od rojstne vesi. Gda se v sterij od tej vesnic v 11-oj vöri oglasi zvaun, se vsi spita vamo, od koga slobaud gemle žalostni glas zvona, sto je mrau. Pa pomalek se raznesé glas, ka ... Pejpi ali ..... Djauži ali.... Jolanka v Pešta ali v Meriki. Pa vsi starejši pa njini vrstniki vejo, kak pa zakoj so od daumi odišli. Zakoj so bili prisiljeni iskati svojo srečo v drugi krajinaj, v drugi rosagaj. Po naši vasnicaj vejdrík skurok nega držine, ka bi nej mejla žlato v tihinski rosagaj, najbolje v Meriki. Ta so odišli naši pradejeki pa babice že pred prvo bojno. Šli so s praznim trebújom za krüjom, ka bi s tistimi pejnezi, ka tam zaslüžijo, pomagali doma držini ali bi si, gda pridejo nazaj, küpili grünt pa zozidali ižo. Dapa večina nji je tam ostala, ostali so v varaši Bethlehem pa v okaulici. Največ lidi je Porabje zgibilo leta 1956, med revolucijov je odišlo dosta Slovencov iz Porabja, najbolje mladina. Pa te smo eške sploy nej gučali o tisti Porabcaj, steri so samo v druge kraje na Vogrskom (kak pravi jo, odišli so ta doj na Vogrsko) odišli. Ali zavolo dela ali zavolo lübezni.

V Državnoj slovenskoj samoupravi se je pred dvöma letoma narodila ideja (ötlet), ka trbej v vsaköj vesi napraviti spominsko mesto, gde se leko vužgejo

Župnik Tibor Tóth je blagoslovo spominski steber, steroga je dala postaviti Državna slovenska samouprava

Sakalovčani so po meši šli na graubišče, gde so se udeležili kratke svečanosti

svejče pa zmoli kakšen Očenaš za tiste Slovence v vesi, steri počivajo indrik, v tihinskoj zemli, sterim doma več samo vözvonijo.

V Sakalovci so spominski steber blagoslovili 13. juliuša po svetöj meši. Steber so postavili na graubišči, na mesto stare vežice (hullaház). Mesto pa fundament za njega so pripravili delavci, steri delajo v okviru javnih del, sam steber je naredo kamnosek Csaba Kollár.

Navzoče je pozdravila predsednica slovenske samouprave Irena Libricz Fasching, kratek guč je emo predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, steri je opozoro na simbole na stebri: na križ, steri simbolizira vero, dapa smrt tö; na zvaun, steri se po naši vasnicaj oglasi tistim tö, stere je daleč od tec najšla slejdnja vöra.

Županja vesi Valika Rogan se je zahvalila vsejm, steri so pomagali, ka se je leko postavö spominski steber, steroga je blagoslovo domanji župnik Tibor Tóth.

Med tistimi, steri so po blagoslovitvi stebra dali klinčec v vazo ali vužgali svejčo, je bila slovenska zagovornica (szószóló) Erika Köleš Kiss tö.

Spominski steber se je blagoslovo v okviru vaški dnevo. V soboto so svetili gasilci 120. obletnico ustanovitve prostovoljnega gasilskega društva Sakalovci, v nedelo zadvečerek so pa lidi čakali zabavni programi.

M. Sukič

MLADI KOT USTVARJALCI SKUPNEGA SLOVENSKEGA PROSTORA?

Kar nekaj let je od tedaj, ko so v Sloveniji začeli govoriti in pisati o *skupnem slovenskem kulturnem prostoru*, pri čemer je bilo mišljeno predvsem povezovanje in prepletanje kulture in umetnosti s Slovenci, ki živijo v sosednjih državah. Težko je oceniti, ali so se zaradi teh razprav okrepile kulturne vezi Slovenije z ustanovami v Celovcu, Trstu, Monoštru, Gradcu, Zagrebu ... ali je ostalo bolj na deklarativni, politični ravni. Zdaj imamo novo - politično - »željo«, izraženo v naslovu »Mladi kot ustvarjalci skupnega slovenskega prostora?« z vprašanjem na koncu, ki naj bi sčasoma izginil, če se vsebina stavka »prime«, udejanji v življenju, v okoljih, kamor posega. Tokrat ne samo v sosednje države, marveč tja, kjer v svetu Slovenci živijo. Tako je mogoče razumeti namen XIV. Vseslovenskega srečanja v Ljubljani.

Vseslovenska srečanja imajo že dovolj dolgo tradicijo in so zmeraj dobro obiskana. Tudi letos je bilo tako in tudi tokrat so se zvrstile številne razprave - pravzaprav jih je bilo zgolj za en dan nemara preveč. Verjame, da je imela Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu pri Državnem zboru dober namen in želela pritegniti čimveč razpravljalcev s široko paleto ugotovitev in pobud, toda rezultat bi bil, to ni zgolj prepričanje avtorja tega zapisa, še boljši, če bi vnaprej sprejeli manj razpravljalcev in dali sproti besedo udeležencem srečanja.

Porabje je bilo na XIV. Vseslovenskem srečanju dobro zastopano: že »ustaljenim« udeležencem se je pridružila skupina mladih; Martina Zakoč je sodelovala z zanimivo razpravo, *Porabje, perspektiva za mlado generacijo*. Izhajala je iz spoznanja, da mlada generacija razmišlja drugače kot izobraženci, ki so pred četrtr stoletja ustanovili prvo samostojno organizacijo, Zvezo Slovencev na Madžarskem. Po

izkus izpred let za ustanovitev društva mladih ni bil uspešen, do sedaj so bili združeni v *Sekciji porabske mladine, ki deluje pri Kljubu prekmurskih študentov*, in zdaj, je povedala Martina Zakoč, bo drugače: »Menimo, da smo zadosti dozoreli, da se lahko osamosvojimo, se postavimo na lastne noge, pridobimo vse več no-

Martina Zakoč med razpravo

vih članov in tako postanemo delovno in uspešno društvo, ki bo nudilo razne programe za našo generacijo.« In kaj bo pri načrtih pomembno, morajo biti programi zgolj vrhunski? »...ni pomembno, da bi bili naši programi vrhunski, važnejše je, da so nam vsebine všeč in da se jih radi udeležimo. Naš cilj je, da s pomočjo teh, možno tudi, da vsakdanjih vsebin in dejavnosti, ki zanimajo mlade, krepimo slovenski jezik in zavest, ter na tak način približujemo mladim slovenščino.« S programi želijo doseči, »da naši člani še bolj spoznajo matično državo, njeno kulturo, da se družimo s sovrstniki iz Slovenije in drugod iz zamejstva in tako postanejo še bolj zavedni člani naše porabske skupnosti.«

Martina Zakoč ni mogla mimo

aktualnega vprašanja, kako bo z zaposlitvijo po končanem študiju, ne kjerkoli, marveč v Porabju: »Smo mladi, polni energije, ki želimo nekaj narediti, in če ne bomo imeli možnosti tega storiti v Porabju, žal, bomo prisiljeni si poiskati mesto nekje drugje. Pri tem bi lahko odigrala pomembno vlogo tudi Slovenija.

Monošter je - kot veste - gospodarsko razvito mesto, imamo razna podjetja, kjer se lahko zaposlijo tudi člani naše skupnosti.« V industrijskem parku so avstrijska, nemška, italijanska in druga podjetja, toda nobenega iz Slovenije. »Prvo slovensko podjetje bi prebilo led in z njegovo prisotnostjo bi slovenski jezik pridobil dodano vrednost, ki bi v veliki meri prispevala k temu, da bi se na dvojezične osnovne šole vpisali učenci z veseljem, saj bi vedeli, da jim bo pri zaposlovanju pomagala tudi slovenščina.« Marina Zakoč je omenila tudi pripombe, da mladi prevečkrat v pogovoru uporabljajo madžarščino. Prepričana je, da je bistvo druge, in sicer: »Vemo, da imamo slovenske korenine, eni govorijo knjižni jezik in narečje, drugi bolj narečje, poznamo

našo kulturno dediščino in se ponosno izrekamo za Slovence tudi takrat, če vmes govorimo tudi madžarsko.«

Med povabljenimi govorniki za uvodne razprave je bila tudi mag. Susanne Weitlaner, predsednica Kulturnega društva Člen 7 za avstrijsko Štajersko, ki je zaradi zadržanosti po video zvezi posredovala do-

da je ravno ta program pritegnil mlade, bili so angažirani, imeli so nove ideje in se spustili v ta novi štajerski projekt.«

Suzanne Weitlaner ocenjuje, da je potreben skupen čezmejni koncept, »ki bo podpiral mladino, ji nudil prostore, kjer se bodo srečevali, ustvarjali in vključevali v delo občine. Koncept, ki bo omogočil, da ostanejo v svojih krajih, če bodo želeli, domači kraj naj jim nudi kruh, če pa tega ne more, potem vsaj take pogoje, da se jim bo tu zdelo dobro živeti.«

Odgovor na to in podobna vprašanja naj bi dala raziskava *Mladi v slovenskem zamejstvu: družbeni in kulturni konteksti ter sodobni izzivi*, ki jo je predstavila dr. Zaira Vidau. V raziskavi, ki bo končana prihodnje leto, ob Inštitutu za narodnostna vprašanja, sodelujejo raziskovalci iz Celovca in Trsta. Še zlasti pomembno bo, da bodo rezultate raziskave uporabili v praksi, torej pri načrtovanju nalog med manjšinami, seveda posebej v odnosu do mladih. Pomislek ni izrečen kar tako, kajti tudi doslej so bile izpeljane številne raziskave, ki so ponudile odlične pobude, vendar niso nikoli zaživele v praksi.

Razprave mladih in o mladih so pokazale, da je bila tema zaradi svoje aktualnosti domala v vseh okoljih, kjer živijo Slovenci, dobro izbrana, pa tudi, da je dovolj mladih, ki o svoji vlogi in nalogah, kako v sosednjih državah in v svetu ohraniti slovensko besedo in kulturo, aktivno razmišljajo in delujejo. Tako je, naj omenimo zgolj primer, bila poučna razprava Tilna Kranjca o dejavnosti Slovensko-irskega društva *Deteljica*. V predstavitvi so bile poudarjene naloge pri učenju jezika, kulture, prijateljskega druženja, ohranjanja stikov in tudi pomoči pri navezovanju gospodarskega sodelovanja med Irsko in Slovenijo.

Ernest Ružič

Dobraute iz krūšne peči pa dobra muzika

28. juniusa je trno vrauče bilau v künji Hiše jabolk na Gorenjom Seniki. Nej samo zavolo toga, ka se je v njej dosta lidi zbralo – največ mladine pa mlajšov – liki zatok tö,

krūšne peči. Leko so si pekli langalo, langaš pa pripravili pice iz krūšnoga testa. Najprva njim je Lojzek Hanžek tapravo, kak funkcionera peč, kak go trbej zaküriti, kakšne

Krūšno peč je za peko pripravo Lojzek Hanžek

Mladina pripravla pico

ka je Lojzek Hanžek zaküro krūšno peč. Slovenska zveza je te den pozvala mlade, naj si – s pomočjav ništérni vertinj – sami pripravijo dobraute iz

škeri (omala, lopar itd.) se zraven nücajo. Ništérni starejši so večkrat prekinili Lojzeka, ka mlajši tau ne razmejo, dapa kak je un njim odgovor

Sedma sila je tö lačna gratala. Urednica pa snemalec slovenske oddaje Ibolya Dončec pa Géza Doma

dau, cil takšni srečanj je tau tö, naj se mladi navčijo slovenske rejči.

Po Lojzeki so prišle na red vertinje (Agi Hanžek pa Hilda Žohar), stere so že mele melo (moko) pa kvas pripravlena, samo je trbelo mejsiti. Ništérni smo se podali za tau. Pa smo brž gorprišli, kak žmetno delo so mele naše stare matere, gda so krü pekle za cejlo držino pa so mejsile iz deset ali več kil mele. Me smo mejsile samo iz dvej kile pa nam je vrauče gratalo. Med tejm časom, ka se je testau gibalo (shajalo), so mladi flajšno rejzali vse, ka trbej gor na pico ali langalo. Potistim se je testau na okraglo razvialekalo, namazalo

z žiraum (mastjo), pоторilo z narezanim lükom, spejkom pa z naribanim sirom. Etak se je dalo na lopar pa v peč. Iz druge runde testa so se potejn delale pa pekle pice. Vsi smo nestrpno (türelmetlenül) čakali, naj se že spečejo te dobraute. Pa rejsan, za eno malo je začnilo dišati po pečenom teste...

Kak so prvi langaloi prišli iz peči, so se narezali pa smo je že djeli, kak če bi nigdar nej djeli. Pa tau je tak šlau cejli zadvečerek, lidi je bilau vsigdar več, vertinje Agi pa Hilda sta skurok nej postanka mele.

Venej na dvauri se je tö zbiral družba, med njimi generalni konzul v Monoštri Dušan Snój tö. Prišli so ništérni z Goričkoga, Andreja Kovač, vodja RA Slovenska krajina je ponidila djagodni pa bezgov sirup, stera sta se pripravila na delavnici v okviru projekta UPKAČ.

Pod drejvom na dvauri se je čüla gitara, mlada študentka iz Prekmurja, članica Kluba prekmurskih študentov je mlade pa mlajše navčila

ništérne slovenske pesmi, večkrat se je čüu refren »To je bil moj dan ljubezni, najlepši dan...« Prauto večeri, kauli

Prvi langaloi se dejvajo na lopar, (z lejve) Marijana Kozar, Hilda Žohar pa Agi Hanžek

V sejnici se je ležej bilau včiti slovenske pesmi

sedme vöre, so se mladi preselili v park pri cerkvi, gde nji je čako oder (színpad), na njem pa Jean Bačić Quartet iz Prekmurja, steri je špilo zahtevno (igényes) pa dobro muziko, tak slovensko kak

angleško. Večer je zapro ansambel West alfa, v sterom špilajo domanji, senički podje (Benjamin Sukič, Patrik Bajzek pa Jožef Vogrinčič).

M. Sukič

Ansambel West alfa

OD SLOVENIJE...

Zmagala je Stranka Mira Cerarja

Zmagovalka predčasnih parlamentarnih volitev je Stranka Mira Cerarja. Prejela je 34,61 odstotka glasov, kar ji po neuradnih podatkih prinaša 36 sedežev. Na drugem mestu je SDS z 20,69 odstotka glasov (21 mandatov), sledi DeSUS z 10,21 odstotka glasov (10 mandatov). Nova stranka v parlamentu pa bo z velikim presenečenjem Koalicija Združena levica, ki je prejela 5,97 odstotka glasov (šest mandatov) in prehitela SD (5,95 %, 6 mandatov). NSi-ju za zdaj kaže na 5,53 odstotka glasov (pet mandatov) in Zavezništvo Alenke Bratušek 4,34 odstotka glasov (štiri mandati). Volilna udeležba je bila slaba, le 50,99-odstotna. Kot kaže bo pred vrati državnega zbora ostala SLS (3,98 odstotka glasov), ki je bila do zdaj v vseh sklicih državnega zbora. Predsednik stranke Franc Bogovič, ki je bil pred kratkim izvoljen za evropskega poslanca, je že dejal, da prevzema odgovornost za slab izid in da na naslednjem kongresu stranke ne bo več kandidiral Štiriodstotnega praga ni uspelo prestopiti niti zmagovalki zadnjih parlamentarnih volitev, Pozitivni Sloveniji (2,96 odstotka).

»Ljudje so dali jasen signal, pri spremembi bodo morali sodelovati tudi drugi. Pomembno je, da to sporočilo volivcev razumejo tudi drugi politiki,« je dejal predsednik SMC Miro Cerar. Koalicija bo do prvega sklica državnega zbora že »bolj ali manj« oblikovana, napoveduje najverjetnejši mandatar za sestavo vlade. V SMC-ju so za njeno oblikovanje pripravljene na pogovore prav z vsemi strankami v državnem zboru, razen s SDS-om, ki po oceni Cerarja »neposredno ruši institucije pravne države«. Stališče SDS-a, da so volitve nelegitimne in da bo kateri koli prihodnji mandatar »Lukašenko«, je zavrnil kot mnenje stranke, ki je pričakovala boljši izid.

Senički zbor že 42 let spejva na Tabori pevskih zborov

Letos se je Mešani pevski zbor Avgust Pavel ZS Gornji Senik pa napauto v Šentvidu na 45. tabor slovenskih pevskih zborov. Malo smo prvin šli, ka smo si med pautjov poglednili orglarsko delavnico (orgonaépítő műhely) v prijetnom kraji Brestovec pri Rogoški Slatini. Leta 1990 so začnili s tremi delavci izdelovati in restaurerati orgle. Pomali so delavne prostore povečali, zdaj že tam dela 35 delavcov, tau so glasbeniki, zborovodja, kantorji, pevci, steri vsi morajo meti dober posluh. Rastomačili so nam, ka je potrebna eške dobra volja. Piščalke (sípok) so leko iz kovine (fém) ali iz lesa (smreke, bora, javora, slive, gabra, hruške, oreja, hrasta), šteri more biti masiven, gladko izdelan. Po cejlom svejti je že poznajo pa pri njih naraučajo orgle. Te oni idejo k njim pa poglednejo, gde bodejo postavlene orgle, če je cerkev ali velka dvorana, soba, ka morejo zmejitri višino pa širino. Gda pa naredijo, te pa morejo tam postaviti, ka je eške vekšo delo. V murskosoboško cerkev sv. Nikolaja je tö od tec naroučo orgle takratni župnik msgr. Franc Režonja. Orgle je blagosloviu kanonik dr. Stanislav Lipovšek 8. februara l. 1992. Ges sem že večkrat čüla, kak lepo zvenijo orgle, zdaj sem pa vesela, ka sem spoznala delavce, šteri rejsan lejpo pa odgovorno delo majo. Ta delavnica je gospoda Antona Skrabla, steri nam je gučo o svojom življenji pa deli. Leta 1983 se je vpisal v orglarski tečaj, smer klavir, orgle na Teološki fakulteti Ljubljana, na oddelek v Maribor. Takratni ravnatelj orglarskega glasbenega oddelka v Mariboru maestro prof. Marjan Potočnik ga je pozvau na pogovor glede študija za izdelavo orgel in harmonijev v Nemčijo. Njegvo samostojno delo se je začnulo 1990. leta. Direktor Andrej Pihler nas je v tej delavnici vodo pa povedo, ka moreš priti z dobro volo, mirnimi prsti, mirnim pa veselim srcem, ka je tau odgovorno delo. Povedo je, ka v tej 25. lejtaj

so 300 orgel naredli in dosti so popravili. Majo dosti domanji in mednarodni priznanj (elismérés). Potejm je v roke vzeu piščalko in je pokazo, kak se more popiniti, ka bo glas dala, stera kakšen zvok ma. Orgle majo od 160 do 2600 piščalk. Te piščalke so od par centimetrov do 10 met-

Zahvalimo se g. Andreju Pihlerju, ka je nam vse tak prijazno pokazo in zaigro. Na konci obiska smo vküper zaspejvali Hvali svet Odrešenika.

Po obiski v delavnici smo se napautili v Šentvid. Letošnji koncert z naslovom Pojo naj ljudje je bijo nekak bole svetešnji. Kak

prvi, ka mi sodelujemo že 42 let na taboru v Šentvidu pri Stični. MePZ Posavje in MoPZ Solidarnost Kamnik imata 40. let, drugi zbori so vsi menje kak 30 lejt spejvali.

Na sobotnom koncerti so bili trgé zbori iz Srbije in Hrvaške in eden-eden iz Italije, Avstrije in naš zbor iz Porabja.

V nedelo rano smo se že pripravljali na skupne vaje, ob dvanajsti je pa že povorka bila.

Slavnostni govornik na 45. tabori slovenskih pevskih zborov je biu Mitja Bervar, predsednik Državnega sveta R Slovenije. Navzoče pevce je pozdravo Dušan Strnad, župan občine Ivančna Gorica pa Igor Teršar, direktor Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Čestito je Stanetu Pečku in Stanki Sadar. Ona je pri taboru že od začetka, je dolgoletna blagajničarka. Njena dobra volja, delavnost in pripadnost kraju ter taboru je stalno prisotna, dela v upravnem odboru še danes in upajmo, da še bo naprej. Igor Švara je 21 let aktiven sodelavec taborov, on je dirigent vsej zborov. Včasi nas zna pohvaliti, če pa ne vejmo popejvati, te pa zna zdigniti svoj glas, ka ga rejsan vsakši leko čüje, kakši glas moremo spejvati.

Jernej Lampret, predsednik upravnega odbora tabora, vsakšo leto pozdravi pevce, njega reči nam do srca segajo, potejm pa pihalna godba začne izgrati, ka se vse zemla trousi, gda skoron 1500 pevcev popejvle Zdravljico in pesem Slovenska dežela.

Hvala Bougi, letos smo lejpo vrejmen meli, nej je vrouče bilou, nej dežja. Na konci vsi gostje, pa poslušalci smo zapopejvali venček narodni pesmi. Geslo letošnjega tabora je bilou Pod to goro zeleno.

Vsi zbori smo že povabljeni na 46. tabor 2015. leta. Zahvalimo se Zvezi Slovencev na Madžarskem, ka nam vsakšo leto pokrije stroške, pautne ceringe pa prenočišče, sekretarki Gyöngyi Bajzek pa posaba, ka nam zorganizira tejava lejpara dva dneva.

Vera Gašpar

Člani zbora v orglarski delavnici

rov visike. Delavci dobro morejo obvladati stare tehnike dela in poznati glasbo, registre. Graditeljem orgel so v veliko pomoč organisti, ki dobro poznajo svoj instrument, primerjajo različne orgle. Eden takši vrhunski glasbenik je prof. Hubert Bergant,

vsakšo leto na koncertu je nas domanjii Moški zbor pozdravo s pesmimi. Predsednik Upravnega odbora tabora Jernej Lampret je nas pevce pozdravo: »Dragi pevci in pevke, kak najstarejši kak najmlajši, lepo pozdravljeni. Brezi vas, ki že preko

Na povorki na Pevskom tabori v Šentvidu pri Stični

steri je igro v soboški cerkvi tö. Kak je pravo g. Pihler, pripraviti lejs, kovino, probati vmejs kak zvenijo, je najbolje pomembno delo. Vsakši glas na dobro mesto djati... vsakša piščalka ide prejk 35 rauk. Vse tau smo si mi tö leko poglednili.

Hvaležni smo zborovodji Cirilu Kozarju, ka nam je predlago, naj tau delavnico pogledeno.

45 let sodelujete na tabori, bi nika nej bilau. Žau, vsakšo leto smo malo starejši, eni že za volo zdravja ne morejo priti, ali so pa na veke zaspali, njih tö ne smejmo pozabiti.«

Gospaud Lampret so čestitali domanjim ženskim in moškimi zborom, ker so oni na vsej 45. taboraj peli. MePZ A. Pavel ZS Gornji Senik je za domanjimi

Iskrena hvala

Drüštvo porabski slovenski penzionistov se je letos 18. juniuša napautilo na prauško, povezano z izletom v Budimpešto. Ob tej priliki se želim s srca zahvaliti tistim lidam, steri so kaj včiniili za tau, aj se te den srečno pa lepau leko vö spela. Najprvim se zahvalim porabskomi poslanci v parlamenti, gospaudi Antali Rogani, ka nam je s pomočjauv svoje funkcije tanapravo (uredil) obisk v Parlamenti. Ponosni smo bili, ka so naši izletniki bili nota zglašeni pod njegovim menjom,

Penzionisti na Halászbástyi, od kec se cejli velki varaš vidi

no, tau je za žepko tü prišparalo. Zahvalo si je zaslužila njagva sestra Valika Rogan tü, stera nam je bila maust, povezovalka pri tejm. Ne najdem zavolé lejpe reči, kak bi leko zahvalila vse trüde dugolejtni predsednici, zdaj pa častnoj predsednici Drüštva Slovincov v Budimpešti, gospej Ireni Pavlič. Gospa Irena je bilia vodička, ona je nota pokazala, tolmačila pa pripovedjala o tistom, ka so si leko poglednili. Ponosna sem na njau pa jo občudujem, ka fizično tak zmore pa svojo veliko znanje tak dobro leko prejk da v svojoj žmanoj slovenčarskoj porabščini. Z velikim poštanjaum se zahvalim gospaudi župniki Ferini Merklini, oni so na prvo rejč z veseldjom vzeli, ka do naše vernike sprevaljali pa vodili prauško. Gospaud Merkli nam v Porabji preveč falijo, zatau so bili naši lidge fejs radi, ka so na tauj pauti pa leko z njimi molili, se družili

pa dosta nauvoga zvedli. Njivo delo so pomagali verniki pod vodstvom Vere Gašpar, stera je kak kantor vodila spejvanje. Na cerkvenom področji, tali je ona naša glava, leko povejm, mali kaplan pa ranč tak pri spejvanji lejpi domanji lüdski pesmi.

Gvüšno, ka te den nej bilau takšnoga bogatoga človeka na busi, kak je naša »finančna ministrica« Margita Korpič, stera je s pejnazi vertivala cejli den, ka so nota plačali sami penzionisti. Aj izletniki majo spomine

v kejpaj tü, so se brigali Miška (Vajnin) Ropoš, slikanje je njivi hobi. Dola je djamau eške Feri Meggyes tü. Članek za novine je napisala Klara Mešič. Hvala za porazmenje, steri so se vzeli, ka do se s cugom pelali pod vodstvom Eržike Geček, pa so s tejm z enoga tala programa dola ostali. Cejli den pa cejlo lüstvo je pa mejla na brigi podpredsednica Marijana Kovač, stera je nej leko delo lepau pa dobro opravila.

Na konci se pa trno lepau zahvalim vsejm prauškarom, izletnikom, ka so se tak lepau ponašali, srečno, z miraum pa z dobro volauv taopravili te lejpi den. V imeni prauškarov se pa s spoštajnaum zavalim Uradi za Slovinc v Sloveniji, ka so pri programi pautno ceringo pokrili. Vsejm gora našetim lidam iskrena hvala!

Klara Fodor
predsednica

Foto: Miška (Vajnin) Ropoš

Izlet v Budimpešto

Slovenska narodnostna samouprava na Gornjem Seniku je 21. junija organizirala izlet v Budimpešto. Vaščani so se v lepem številu prijaviili na ekskurzijo.

Mislimo, da je prestolnica ob Donavi zaradi svoje slikovite lege, veličastnih kraljevskih zgradb ter posebnega ozračja vselej privlačen turistični cilj. Imeli smo lep, sončen dan. Po prihodu smo si najprej ogledali Parlament na trgu Kossuth in smo se sprehajali ob reki Donavi. Potem smo šli v katedralo sv. Štefana, kjer je »sveta desnica«, katera je relikvija.

Po ogledu katedrale smo se z avtobusom peljali na Grajski hrib, kjer je Matjaževa cerkev, Ribiška trdnjava in grajska palača, od koder je čudovit razgled na Budimpešto. Popoldne smo lahko čas izkoristili za ogled Tropicariuma, kjer smo lahko doživeli podvodni svet morja. Tropicarium je bil najbolj všeč otrokom, zelo so uživali, ko so videli morskega psa, aligatorje, plazilce in različne ribe. Lahko smo tudi nakupovali v centru Campona.

Čas je hitro minil in morali smo se napotiti domov. Med potjo smo se še ustavili v Badacsonyu.

Prišli smo domov veseli in utrujeni. Po mojem, in mislim, da to lahko povem v imenu vseh, ki so se udeležil izleta, smo se imeli zelo lepo.

Beata Bajzek

Zveza Slovincov na Madžarskem | Novice | Programi, prireditve

Zveza Slovincov na Madžarskem
Magyarországi Szlovének Szövetsége

Zveza Slovincov na Madžarskem

Gardonyijeva 1
9970 Monošter/Szentgotthárd
Telefon: 00 36 94 380 208
00 36 94 552 596
E-pošta: info@zveza.hu

zveza.hu

... DO MADŽARSKE

OVSE objavil sporočilo o madžarskih parlamentarnih volitvah

Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (EBESZ) je pripravila sporočilo o madžarskih parlamentarnih volitvah, ki so se odvijale aprila. Na njih so sodelovali tudi opazovalci Ovse, ki ugotavljajo, da so bile volitve administrativno in tehnično dobro pripravljene in izvedene, volivci so imeli zadovoljivo izbiro, da izrazijo svojo politično željo, hkrati je imela vladajoča stranka FIDESZ nepravično prednost, ki so ji jo zagotavljali pristranski mediji, nova pravila kampanje ter prepletenost med strankarskimi strukturami in državno administracijo. Sporočilo je kritično tudi do sprejetja novega volilnega zakona, ki ga je parlament sprejel brez javnih usklajevanj. Postavitev novih volilnih okrajev in kombinirani volilni sistem (upoštevanje proporcijjskih glasov) sta bila ugodna za vladajočo stranko FIDESZ, ugotavlja sporočilo, ki se dotakne tudi deleža žensk v parlamentu, ki je zelo nizek, saj je pod desetimi odstotki.

V madžarskih zaporih preveč zapornikov

V madžarskih zaporih je prostora za približno 12 tisoč zapornikov, toda v njih je več kot 18 tisoč ljudi na prestajanju kazni. To pomeni več kot 141 odstotno zasedenost, zaradi katere se je nekaj zapornikov pritožilo na sodišče za človekove pravice v Štrasburgu. Če bo sodišče obsodilo Madžarsko zaradi tega, ker zapornikom ne zagotavlja najmanj treh m² prostora, bo morala država izplačati več sto milijonov forintov odškodnine.

Jezikovne počitnice v Piranu

Od 12 do 19. julija potekajo v Piranu jezikovne počitnice, ki se jih udeležujejo učenci višjih razredov dveh dvojezičnih osnovnih šol v Porabju ter dijaki gimnazije in srednje strokovne šole iz Monoštra. Letos so se jim pridružili tudi učenci in dve učiteljici s šole Kuzma. Jezikovne počitnice se organizirajo s finančno pomočjo Ministrstva za šolstvo R Slovenije, njihova glavna organizatorica je višja svetovalka za porabsko šolstvo mag. Valerija Perger.

»Ka vejmo, moramo zadovolni biti«

Djauži Kranjec, po iži Župajnin, na Gorejnjom Seniki živejo s sinaum pa s sestrov. Njini ram stoji pri glavnoj cesti. Zdaj že pomalek dvajsti lejt sta oča pa sin brez žene pa materé, dapa tau se v rami sploy ne vidi. Red držita, kūjeta, obnavleta ram pa eške betežno sestro, tetico opravlata. Tak mislim, leko bi se žaugala, dapa tašo od nijj nej čüti. Kak Djauži pravijo, njim je tau pa tak bilau dano. Edno, ka se njim fejst ne vidi, ka lejta tak brž letijo, ranč so nej vpamet vzeli pa so že sedemdesetdvej leta stari.

• *Vi ste se tü naraudili v tau rami, gde zdaj živete?*

»Nej sem se tü naraudo, ge sem se eške tam naraudo, gde je moja mati doma bila. Tau je pa proti meji bilau, na pravoy strani je biu eden stari ram, tam sem se naraudo januara, moji stariške so se pa februara zdavali. Dja sem eden mejsec naprej biu, kak bi se šikalo, dapa ka vejš, tak je bilau.«

• *Gda ste prišli v te ram?*
»Potistim, ka so se stariške oženili, zato ka moj oča je odtec biu.«

• *Meli ste še brata ali sestro?*

»Mam, ta, štera je tü z nami, je moja sestra, samo ta je malo betežna, nej je pri cajti gé, zato go moramo opravlati. Edno sestro pa na Verici mam, štero je Gunjarski vzejo.«

• *Tau betežno sestro vi opravlate?*

»Ge pa moj pojep, on je že tö štirdeset lejt star, pa včasim sestra pride kaj pomagat.«

• *Vi kelko mlajšov mate?*

»Enga sina mam, šteri z menov žive, pa dvej hčeri, štere v Varaši živeta. Gyöngyi v Lipi dela pa na konzulati, menša pa nojeta pa vse nika tašo vöfarba, s čerdjauv delata tau, ranč ne vejmo, kak se tau zové. Že velke vnuke mam, samo narejčki pri-

dejo, vejš, kak so mladi. Od vekše hčerke sin že ma edno prijateljico iz Kradenovec, zdaj drügi mejsec malo dejte čakata.«

• *Te pomalek že pradedek (dédnagypapa) baudete.*

»Taumi sem nej najraj gé, zato ka eške bola stari grata od tauga človek.«

• *Kelko ste vi stari?*

»Sedemdesetdvej lejt mam že za seuv. Moj zet, mauž od starejše hčeri, mi tak večkrat pravi, ka oča, vi eške tresti lejt mate. Nauri si ti gé, ma tašoga reda pravim. Dobro, dobro, če je človek zdrav, te eške, dapa če betežen, te baukse, če se tak dolgo ne mantra. Name drügo ne mantra, té noge, ka

kumik odim. V Varaši sem že davnik nej biu, zato ka ne morem gora na avtobus

»Ge pa moj pojep, če bi un nej biu, ge bi nin nej biu, nika bi nej mogo narediti.«

• *Sto kūje?*

»Najbola sin dela tau, če trbej, te peče, sküje, vse, ka trbej, tak kak edna ženska. Tak ma vsigdar gučim, aj se gnauk oženi, ka je že nej mladi, pa ge na veke tü nemo živo. On samo delo,

Djauži Kranjec, po iži Župajnin

delo pa delo žené, nejma se časa z ženskami spravlati. Tak sem ma že večkrat pra-

Mali črni piščanci so se pred enim dnevom zlegli

priiti.«

• *Kelko časa živeta sami?*

»Če doživem, te drügo leto 8. marca baude dvajsti lejt, ka je mrla žena, gda je petdeset lejt stara bila.«

• *Od tistoga mau betežno sestro sami opravlate?*

vo, aj z delom malo enja, gnes je že v pau petoj mašin prišo pa so šli drva vozit. Dobro, zdaj eške lada, dočas je mladi, dapa lejta tadejo, pa sledkar de ga tau vse mantralo.«

• *Vi ste delat odli kama?*

»V dosti mejstaj sem delo,

biu sem tam, šteri vodau nutvlečejo, v ciglencaj, v židanoj fabriki, v kosavnoj fabriki sem delo, gda sem eške mladi biu, te sem na repo odo s tašim lesenim kufrom, kak je tau prvin šega bila. Tak sem te leko vküpspravo lejta, pa vernau majuša je deset lejt minaulo, ka sem v penziji gé. Ge sem samo osemdvajsti lejt vküpspravo, samo od žene, ka je mlada mrla, dobim eške dvajsti procentov z njene penzije, ona je tri-tresti lejt v židanoj fabriki delala. Sestra dobiva eške niše pejnzeze, pa te tak smo zato ta djé.«

• *Doma kaj delate? Gazdävate?*

»Nej, samo telko, ka kokauši mam, s tejmi se bola tö sin spravla pa dvej svinje mam, tau je vse. Maro sem prvin emo, štiri. Emo sem enga konja tö, s šterim sem vozo, kaule so eške etan vanej v škednji. Zdaj je že pomalek petnajset lejt, ka sem konja audo. Šanjalivo sem ga, zato, ka sploy fajm konj je biu, velki pa močen, samo ka vejš, če že gnauk ne ladaš. V vesi so mi tak pravli, zakoj sem ga audo, tak fajm je bilau, ka si prišo, pa si kaj pripelo ali zauro. Vejte, sem njim pravo, na veke nike néde, gnauk je vsega konec.«

• *Kokauši samo za svoj tau držite?*

»Samo zato, ajdjajca mam, dapa mam taše japanske tö, tiste pa zato, ka so lejpe. Ranč včera so se zlegli mali piščenci, tak mali so kak vrabli. Sin je domau prišo pa od mene pito, ka vanej tak čivče. Etan je maš, sem ma pravo, tak je tebi trbelo, zdaj si je leko v ižo nesčš. Mam engo tašoga kokauta, te vsakši den v tretjoj vöri gda zori, že popejva, aj gazda gorstane. Zdaj dvej lejti, gda smo eške nej meli zagrajeno, lisica je tü vö s

potoka prišla pa vse kokauši pa piščence mi je odnesla. Te je pojep draut küpo pa smo vse zagradili, zdaj je te mir. Mam psa, samo te je že stari z menov vred, slabo vidi pa čüje, tauga lisica naleki znauri.«

• *Če nazaj mislite tej sedemdeset lejt, je brž taodišlo, štere ste že preživeli?*

»Ja pa nej, čüjete, dočas ka je človek delo, te se je tak vidlo, ka so dnevi dukši, bola se vlečejo, zdaj ka več že tak ne delam pa sem doma, zdaj vöra tak leti, kak ne vejmo ka. Človek gorstane, edno malo je podnek, pa pomalek večer grata pa je eden den pa taodišo. Tašoga reda se človek že vsakšoma dneva veseli, šteroga zadobi, zato ka ne vejmo, ka čaka na nas.«

• *Vam tau na pamet pride, ka gnauk bau konec žitka?*

»Ka je pravica, ge na tašo ne mislim, ka Baug dá, tau dá, ge sem tak gé.«

• *Djauži, vi ste zadovolni s svojim žitkom?*

»Čüte, ka vejmo, moramo zadovolni biti, zato, ka leko bi od tauga dosta bola slabšo življenje emo, kak sem ga emo. Tisto leto, gda je moja žena mrla, sem mislo, ka nemo mogo vöprestat, mislo sem, ka me vrag vze-me, dapa trdi sem se naredo. Nej istino, sem si mislo, ka človek sam sebi ne more zapovedati, pa te tak sem preneso.«

• *Lagvo je bilau sam ostati?*

»Lagvo je bilau, dapa leko povejm, ka sem nej sam austo, mlajši so z menov bili pa tau je velka pomauč bila. Sledkar sem si gnauk mislo, ka bi edno ženo k rami pripelo, dapa nej, trdi sem se napravo, zato ka sem prvido, ka dja mam držino pa tau ne moraš zapistiti.«

Karči Holec

Velki bau-bau Oskar

Pravijo ka je bau-bau tisto, ka vanej nika nega, znoutraj pa je prazen gé. Depa, geste eden najbole istinski bau-bau. Zové se Oskar. Tou je nej tisti bau- bau, s sterin postrašuvajo mlajše: Če ne boš vrli, te bau-bau odnesé. Naš Oskar se za trno velkoga drži, depa, un je vcejlak mali bau-bau, nika nej vekši od napršnjaka.

Oskar na konji

Stra nigdar ne spi. Pa tak je mali bau-bau Oskar tō nigdar nej sneni. Un den pa nouč mora skrb meti na tou, ka leko koga postraši. Depa, kak se leko sto postraši takšnoga maloga bau-baua? Tou maloga Oskara mantra, od kda je na svejt prišo. Kda je un na svejt prišo? Un je na svejti tak dugo, od gda lidgé pa kakša stvar stra majo. Nigdar se je nej naroudo. Un samo geste pa nika drugo nej. Samo tou je gé, ka je un tak mali. Kak povejdano, koga leko un spoj postraši? Vej je pa bau-bau na toum svejti samo zavolo postrašivanja, ka nej? Tak se je mali bau-bau Oskar napouto po svejti, aj dun neakoga postraši, aj dun njegvo delo naprej stoupi. Tou je davnik, davnik nazaj bilou.

V iskanji svojga dela Oskar najprva v eden ram pogledne. Nin enoga človeka nega. Nut se potegne v posvejt na petroli pa čaka. Čaka pa li samo čaka. Nin nikoga.

»Trbelo de tadale titi iskat. Nin dun lidgé morajo biti,« si je pravo pa šou iskat lidi.

Mali bau-bau Oskar je eške nej vedo, kakše šege lidgé majo. V takšnom vrejmeni so lidge venej na njivaj. Tam ji je za eden čas najšo. Bilou ji je pet vōzraščeni pa šest mlajšov. Želi so, kak so inda svejta šegu meli. Kose so popejvale, mlajši pa so snopke vküper klali. Skur se je sam postrašo, gda ji je vido. Depa, bau-bau se ne smej postrašiti. Un mora druge v straji meti. Tak si je zapovedo pa se je k deli kcuju vzeu.

»Buuuuuuuu,« je začno.

Niške je nej visko skoučo, nikomi je nej od straja nika iz rouk spadnolo. Starejši tadale ženjejo, mlajši snopke vküper kladejo. Najstarejša ženska ji za eden čas zové, aj gejt pridejo. Doj si sedejo, gesti začnejo.

»Tak! Zdaj pa je na küpi mam,« Oskar vesejli grata. »Buuuuuuuuuu!!!«

Znouva nika. Lepou tadale gejo, si gučijo. Če bi Oskar nous emo, bi se njemi doj do noug poveso. Ja, če bi noge tō emo.

»Buuuuuuuu,« ške gnouk postrašiva, depa zaman. »Tou so nej pravi lidgé, ka nikšen stra nemajo. Name se lidgé bojati morajo, uni pa se tak ravnajo, kak bi me spoj nej bilou.«

Tak je odišo tadale, ka dun neakoga najde, steri se ga kak najbole mogouče postraši. Nej dugo ojdo, na travniki se lejpi, velki ridjavi konj pasé.

»Na, zdaj mo pa vidli, kak tou stvar postrašim,« se njemi je nut v vüjo potegno. »Buuuuuuuu!!!«

Kak mali bau-bau Oskar tou naredi, konj skouči v luft pa že začne leteti doj po travniki. Pa nej samo naprej. Lejče es pa ta kak brezi glavé. Tak, ka Oskara vō iz vüje fudne ta nazaj na konjova šurka pleča. Tam se kuman gor drži, konj pa tadale lejče es pa ta.

»Tak se tou dela! Tou je pravi stra gé,« je Okar srečen, kak eške nigdar nej.

Konj je lejto, dokejč je nej do kraja zmantran. Noge so ga eške kuman držale, Oskar je skočo doj z njega.

»Na, samo aj stoj ne povej, ka sam menkši od napršnjaka. Ge sam nej mali, ge sam velki bau-bau Oskar!«

Tak cejli gizdavi dé tadale. Dé pa ne vej, ka je konj zbesno zavolo velkoga stržena, ka ga je pikno v zadnjō ranč tistoga ipa, gda je un začno delati buuuuuu. Depa, tou se ne šté. Mali Oskar je velki grato.

Miki Roš

Dobrodošli doma 2014 v Škofji Loki

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu je letos četrtrič pripravil srečanje zamejcev in Slovencev

jake z vseh koncev sveta, ki so v teh dneh bili v Sloveniji, obiskali svoje sorodnike, prijatelje in si ogledali znamenitosti Sloveni-

skupine, ansambli) iz Nemčije, Vojvodine, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Italije, Argentine, Kanade in Slovenskega Porabja. Porabsko ljudsko petje so predstavile Ljudske pevke Zveze Slovencev iz Števanovcev, ki jih je pripravila glasbena pedagoginja iz Murske Sobote Marija Rituper. V programu so zapele 5 porabskih ljudskih pesmi. Obiskovalci in nastopajoči so lahko ves dan uživali v pestrem programu in se vključili v različne dodatne aktivnosti. Pevke iz Števanovcev so bile ponosne na to, da so letos lahko one predstavljale Porabje na tem dogodku. Vrnile so se domov z lepimi spomini.

Gyöngyi Bajzek

po svetu. Tradicionalno srečanje z naslovom Dobrodošli doma 2014 se je odvijalo 5. julija v zgodovinskem središču Škofje Loke. Ta dan so pričakovali ro-

je. Pripravili so pester program za domačine in obiskovalce. Na odru so se predstavile različne kulturne skupine (pihalna godba, folklorne, pevske, dramske

Gornja Radgona: V Špitalu stalna muzejska razstava

ZGODBE O OBMEJNEM MESTU

Z zbirko *Radgonski mostovi* v Špitalu je Pomurski muzej iz Murske Sobote stopil na drugo stran Mure, v obmejno slovensko Radgono, ki jo reka deli od istoimenskega mesta v Avstriji in kjer živi slovenska manjšina

Špital, v katerem so bila tudi šola in stanovanja, že nekaj let pa prostori za kulturne prireditve, so začeli obnavljati pred desetimi leti in za dela porabili 1,6 milijona evrov, del denarja je iz evropskega sklada za regi-

sodelovanju. Župan Anton Kampuš je poudaril, da ne pristaja na mnenje, da ni mogoče ničesar narediti v razvoju, ker to preprosto ne drži. Kar je dokazal v praksi, kajti v redkokaterem občinskem središču je viden tolikšen razvoj kot v Radgoni. Nastanek stalne zbirke pod naslovom *Radgonski mostovi*, je predstavila direktorica Pomurskega muzeja Metka Fujs. Razstava pripoveduje zgodbe o obmejnem mestu in širši okolici od prazgodovine do danes, do doživljanja nekdanje državne meje in bojev med kratko vojno za samostojno Slovenijo, ko je bilo porušenih več hiš, s topovsko granato so celo podrli del cerkvenega zvonika. Na ogled so tudi najdbe arheoloških izkopavanj, izpustili pa niso tudi čarovnic. Zadnji so prav v Radgoni pred leti odkrili spomenik. Mag. Norma Bale je povedala, da se zavod *Kultprotur*, ustanovljen pred šestimi leti, lahko pohvali z vzpodbudnimi rezultati, kot je, denimo, obnovljen grad Negova s številnimi prireditvami, pa še marsikaj se dogaja po zaslugi zavoda za kulturo, turizem in promocijo.

E. Ružič

Muzejska zbirka v obnovljenem Špitalu pripoveduje zgodbo o obmejnem mestu, in sicer z eksponati od prazgodovine do današnjih dni

v zvezni deželi Štajerski. Muzejsko zbirko so sodelavci Pomurskega muzeja postavili v zelo lepo obnovljeni zgradbi iz 14. stoletja, poimenovani *Špital*, ker naj bi bilo tu srednjeveško zavetišče za revne, iz katerega so nastale preproste bolnišnice in hiralnice. (Verjetno zato *špital*, ker tako v narečju pravijo bolnišnici.)

onalni razvoj. Kakor je na slavnostni otvoritvi hiše in razstave povedal nadvse ambiciozni župan Anton Kampuš, bodo povedali *Špital*, *Alejo velikih mož*, v kateri je ta čas devet najbolj zaslužnih osebnosti, ragnski grad in še kaj, v širšo kulturnoturistično ponudbo ob odprti meji z Avstrijo, s katero se pogovarjajo tudi o gospodarskem

6.40 POLETNA SCENA, 7.05 ODMEVI, 8.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 10.35 OSMICA, DOKUMENTARNI FILM, 11.55 SKRIVNOSTI YUCATANA - ZID KRALJEV, DOKUMENTARNI FILM, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.50 POLNOČNI KLUB: MAVRIČNI SVET PIJAČ, 15.20 MOSTOVI - HIDAK, 15.55 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16.25 MOJA SOBA: ANAIS, RESNIČNOSTNA ODDAJA, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.20 POLETNA SCENA, 17.45 SAM SEBASTIAN: ŠESTI ČUT, 18.10 MOJI, TVOJI, NAJINI, DRUŽINSKA NADALJEVANKA, 18.35 MILI IN MOLI: DEDKOV HRAST, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 ALPSKI VEČER V BOHINJU 2014, 21.25 NA LEPŠE, 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT, 22.55 POLETNA SCENA, 23.20 POLNOČNI KLUB: AKTIVNO TUDI PO MESTU, 0.30 DNEVNIK, 1.00 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.45 INFO-KANAL

PETEK, 18.07.2014. II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI KANAL, 8.45 ZABAVNI KANAL, 13.30 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 15.00 KOLESARSTVO - DIRKA PO FRANCJI, 17.40 MOSTOVI - HIDAK, 18.10 MREŽA NEPODKUPLJIVIH, NORVEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 19.05 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 20.00 ATLETIKA - MITING DIAMANTNE LIGE, 22.00 STARA NERGAČA (II.): KVIZ, ANGLEŠKA NANIZANKA, 22.30 MEDTEM KO SI SPALA, ŠPANSKI FILM, 0.10 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 0.55 ZABAVNI KANAL

SOBOTA, 19.07.2014. I. SPORED TVS

6.10 ODMEVI, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 10.55 KINO KEKEC: IZGUBLJENO KRALJESTVO ATLANTIDA, AMERIŠKI ANIMIRANI FILM, 12.25 MLADI LEONARDO: PLES V MASKAH, ANGLEŠKA NADALJEVANKA ZA MLADJE, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.25 TEDNIK, 14.25 PRAVA IDEJA! 14.50 NA LEPŠE, 15.15 ALPE-DONAVA-JADRAN, 15.50 NA POTI: Z VLADOM POREDOŠEM, DOKUMENTARNA SERIJA, 16.20 O ŽIVALIH IN LJUDEH, ODDAJA TV MARIBOR, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.15 NA VRTO, ODDAJA TV MARIBOR, 17.40 DELO V NAJTEŽJH RAZMERAH: VOZNIK AVTOBUSA V MANILI, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 18.35 OZARE, 18.40 VSE O ROZI: PRIŠLA JE OD ZGORAJ, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 POIROIT: ZLOČINSKA ZABAVA, ANGLEŠKA NANIZANKA, 21.35 DOBRODOŠLA V JEBOVLU, CELOVEČERNI ANIMIRANI TV FILM, 22.50 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.20 POLETNA SCENA, 23.50 WALLANDER (III.): PRED ZMRZALJO, ANGLEŠKA MINI-SERIJA, 1.20 OZARE, 1.25 DNEVNIK, 1.50 UTRIP, VREME, ŠPORT, 2.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.40 INFO-KANAL

SOBOTA, 19.07.2014. II. SPORED TVS

9.00 POLETNA SCENA, 9.55 SLOVENC V ITALIJI: NARAVOVARSTVO, 10.55 POLNOČNI KLUB: AKTIVNO TUDI PO MESTU, 12.15 KJE S'PA TI DOMA?: OSNOVNA SOLA PTUJ, ODDAJA TV MARIBOR, 13.55 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA NEMČIJE - KVALIFIKACIJE, PRENOS IZ HOCKENHEIMA, 15.05 KOLESARSTVO - DIRKA PO FRANCJI, 17.20 ŠPORT, 22.00 STEFAN MILENKOVICH & MARKO HATLAK: TANGO COMPAS (SODELUJEJO MARKO ČRNČEC, LUKA HERMAN GAISER IN GOSTI), POSNETEK IZ KINA ŠIŠKA, 23.40 NA LEPŠE, 0.10 ZABAVNI KANAL

NEDELJA, 20.07.2014. I. SPORED TVS

7.00 ŽIV ZAV, OTROŠKI PROGRAM, 10.25 KAPITAN SABLJEZOBI, VLADAR SEDMIM MORIJ: LAŽNI ZAKLAD, NORVEŠKA OTROŠKA NADALJEVANKA, 10.45 SLEDI, ODDAJA TV MARIBOR, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA: QUO VADIS, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.25 ALPSKI VEČER V BOHINJU 2014, 14.50 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA: SAMOPOSTREŽBA NA KMETIJI, DOKUMENTARNA SERIJA, 15.05 ŠEPETANJE NA BLAZINI, AMERIŠKI FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.15 MIRANA (I.): PES, ANGLEŠKA NANIZANKA, 17.50 KOMISAR REX (XI.): SKRIVNOSTI, KOPRODUKCIJSKA NANIZANKA, 18.40 MUCIKA: PENASTI RUDNIK, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 VONJ DEŽJA NA BALKANU, SRBSKA NADALJEVANKA, 20.55 INTERVJU: TADEJ BRATE, 21.45 EMONA DR. LJUDMILE PLEŠNIČAR GEC, 22.15 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.45 POLETNA SCENA, 23.10 DNEVNIK NEKEGA NARODA: GNILU JAJCE, DOKUMENTARNA SERIJA, 0.00 ALPE-DONAVA-JADRAN, 0.25 DNEVNIK, 0.50 ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 1.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.45 INFO-KANAL

NEDELJA, 20.07.2014. II. SPORED TVS

9.35 POLETNA SCENA, 10.50 ALPE-DONAVA-JADRAN, 11.15 TURBULENCA: SPREJEMANJE ODLOČITEV, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 11.45 UGRIZNIMO ZNANOST: PRESADITVE UDOV, ODDAJA O ZNANOSTI, 12.10 KOROŠKA POJE 2014: BOGU V ČAST, LJUDEM V VESELJE!, 13.05 LUKA LOGAR, SIMFONIČNI ORKESTER RTVS IN EN SHAO (NINO ROTA: KONCERT ZA POZAVNO V C), 13.50 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA NEMČIJE, 15.55 KOLESARSTVO - DIRKA PO FRANCJI, 17.30 LIČNA KOŠARKA: FINALNI TURNIR, 17.50 ŠPORT, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 GLASBENI VEČER: POLETNI KONCERT IZ SCHÖNBRUNNA 2014 (LANG LANG, DUNAJSKI FILHARMONIKI IN CHRISTOPH ESCHENBACH), 21.30 SKOK IZ VESOLJA, KOPRODUKCIJSKA DOKUMENTARNA ODDAJA, 23.00 THE ROLLING STONES - RESNICA IN LAŽI, 23.50 MESSI SE JE POŠKODOVAL, KRATKI IGRANI FILM AGRFT, 0.15 ZABAVNI KANAL

PONEDELJEK, 21.07.2014. I. SPORED TVS

6.50 POLETNA SCENA, 7.15 UTRIP, 7.30 ZRCALO TEDNA, 8.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 10.30 V OBLASTI STROJEV: OPIČA V STROJU IN STROJ V OPIČI, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.55 POLNOČNI KLUB: AKTIVNO TUDI PO MESTU, 15.15 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 OTROŠKI PROGRAM: OP! 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.20 POLETNA SCENA, 17.45 ZDRAVJE SLOVENCEV: BIOLOŠKA ZDRAVILA, DOKUMENTARNA SERIJA, 18.10 MOJI, TVOJI, NAJINI, DRUŽINSKA NADALJEVANKA, 18.40 KNJIGA O DŽUNGLI ČLOVEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT, 22.55 POLETNA SCENA, 23.20 UMETNOST IGRE: SHAKESPEARJEVE KRALJEVSKE DRAME IN VRNITEV TOMAŽA PANDURJA, 23.50 SLOVENSKA JAZZ SCENA: KURT ELLING (VOKAL) IN LAURENCE HOBGOOD (KLAVIR), BIG BAND

IN SIMFONIKI RTVS, DIRIGENT MICHAEL ABENE, 0.40 DNEVNIK, 1.05 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.55 INFO-KANAL

PONEDELJEK, 21.07.2014. II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI KANAL, 8.45 ZABAVNI KANAL, 15.40 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 16.35 NA LEPŠE, 17.45 INTERVJU: TADEJ BRATE, 18.35 DOBER DAN, KOROŠKA, 19.05 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 20.00 DEDIŠČINA EVROPE: PO STOPINJAH MARIE CURIE, FRANCOŠKO-POLJSKI IGRANO-DOKUMENTARNI FILM, 21.20 OBČUTLJIV PRIMER: DRUGA POLOVICA ŽIVI, ANGLEŠKA MINI-SERIJA, 22.50 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 23.40 ZABAVNI KANAL

TOREK, 22.07.2014. I. SPORED TVS

6.40 POLETNA SCENA, 7.10 ODMEVI, 8.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 10.25 KJE S'PA TI DOMA?: OSNOVNA SOLA BIZELJSKO, ODDAJA TV MARIBOR, 12.20 IMAGO SLOVENIAE - MOŠKI KOMORNI ZBOR IZ BOLGARIE: FOLKLORNA GLASBA, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.30 STUDIO CITY, 14.25 OBZORJA DUHA: QUO VADIS, 15.10 MOSTOVI - HIDAK: POTEPANJA - BARANGOLASOK, 15.40 OTROŠKI PROGRAM: OP! 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.20 POLETNA SCENA, 17.45 OBRAZI DRUGACNOSTI: PTIČKI BREZ GNEZDA, DOKUMENTARNA ODDAJA, 18.10 MOJI, TVOJI, NAJINI, DRUŽINSKA NADALJEVANKA, 18.40 LUKA, REŠEVALNI ČOLN: PES, RISANKA, 18.45 PUŠA PEPA: ŽVENK, TRESK IN BAM!, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 PARADIŽ (II.), ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 20.55 OTROCI SOCIALIZMA, ZAMENITE MI GLAVO, DOKUMENTARNI FILM, 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT, 22.55 POLETNA SCENA, 23.20 PRICHEVALCI: DR. MARKO KREMŽAR, 0.55 INTERVJU: TADEJ BRATE, 1.45 DNEVNIK, 2.10 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 3.00 INFO-KANAL

TOREK, 22.07.2014. II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI KANAL, 8.45 ZABAVNI KANAL, 13.40 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 14.30 SAM SEBASTIAN: ŠESTI ČUT, 15.00 KOLESARSTVO - DIRKA PO FRANCJI, 17.55 MOSTOVI - HIDAK: POTEPANJA - BARANGOLASOK, 18.25 SILENCE, GLASBENIKA S KONCA SVETA, DOKUMENTARNI FELJTON, 19.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE ASTRA, 20.00 NA UTRIP SRCA, 20.00 ZVOKI MESTA M., GLASBENI DOKUMENTARNI FILM, 20.45 HOMMAGE A BRAHMS: JOHANNES BRAHMS: ŠEST KLAVIRSKIH SKLADB OP. 118, IRENA KOBLAR (KLAVIR), 21.10 SEVDAH ZA KARIMA, BOSANSKI FILM, 22.55 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 23.40 ZABAVNI KANAL

SREDA, 23.07.2014. I. SPORED TVS

6.40 POLETNA SCENA, 7.10 ODMEVI, 8.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 10.30 JERUZALEM: NASTAJANJE SVETEGA MESTA: STUDENEC SVETOSTI, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 12.00 OTROCI SOCIALIZMA, ZAMENITE MI GLAVO, DOKUMENTARNI FILM, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.30 TEDNIK, 14.30 GLOBUS: FRANKENSTEINSKA DRŽAVA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK: POD DROBNOGLEDOM - NAGYÍTÓ ALATT, 15.40 OTROŠKI PROGRAM: OP! 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.20 POLETNA SCENA, 17.45 OBRAZI DRUGACNOSTI: OTROCI Z VESOLJEM V OČEH, DOKUMENTARNA ODDAJA, 18.10 MOJI, TVOJI, NAJINI, DRUŽINSKA NADALJEVANKA, 18.35 ŽIVALSKI ČIRA ČARA: KONJ, RISANKA, 18.40 TRALA TRALE: POKVARJENA TIPKA, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.05 FILM TEDNA: SAMO V NEW YORKU, AMERIŠKI FILM, 21.25 PREZGODAJ DVA METRA SPODaj, KRATKI IGRANI FILM AGRFT, 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT, 22.55 POLETNA SCENA, 23.20 KDO SE BOJI WILHELM REICHA, AVSTRIJSKA DOKUMENTARNA ODDAJA, 0.20 DNEVNIK, 0.50 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.40 INFO-KANAL

SREDA, 23.07.2014. II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI KANAL, 9.00 ZABAVNI KANAL, 13.45 EVROPSKI MAGAZIN, ODDAJA TV MARIBOR, 14.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 15.00 KOLESARSTVO - DIRKA PO FRANCJI, 17.50 MOSTOVI - HIDAK: POD DROBNOGLEDOM - NAGYÍTÓ ALATT, 18.20 O ŽIVALIH IN LJUDEH, ODDAJA TV MARIBOR, 18.45 NA VRTO, ODDAJA TV MARIBOR, 19.05 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.45 ŽREBANJE LOTA, 19.55 NOGOMET - LIGA EVROPA: MARIBOR - ZRINJSKI, 21.50 BEOGRAJSKI FANTOM, KOPRODUKCIJSKI FILM, 23.10 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 23.45 ZABAVNI KANAL

ČETRTEK, 24.07.2014. I. SPORED TVS

6.45 POLETNA SCENA, 7.10 ODMEVI, 8.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 10.40 SKRITI KOTIČKI SVETA: ŠAMPANJEC - MEHURČKI POŽELENIJA, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 12.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, ODDAJA TV MARIBOR, 12.25 NA VRTO, ODDAJA TV MARIBOR, 13.00 PRVI DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 13.35 HITLERJEVA BIBLIJA, DOKUMENTARNI FILM, 14.40 SLOVENSKI UTRINKI, ODDAJA MADŽARSKE TV, 15.10 MOSTOVI - HIDAK: MOJ GOST/MOJA GOSTJA... - VENDÉGEM..., 15.45 OTROŠKI PROGRAM: OP! 17.00 POROČILA OB PETIH, VREME, ŠPORT, 17.20 POLETNA SCENA, 17.45 VRTOVI TULLNA, DOKUMENTARNA SERIJA, 18.10 MOJI, TVOJI, NAJINI, DRUŽINSKA NADALJEVANKA, 18.35 SVET ŽIVALI: LAŠTOVKA LILA, RISANKA, 18.40 BACEK JON: ČIGAVE SO KOSTI ?, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 UMORI NA PODEŽELJU (XVI.): MOLIMO!, ANGLEŠKA NANIZANKA, 21.30 APLAVZI, 22.00 ODMEVI, VREME, ŠPORT, 22.55 POLETNA SCENA, 23.20 POVESTI IN NOVELE V 19. STOLETIJU: ZA NOČ LJUBEZNI, FRANCOŠKA NANIZANKA, 0.20 DNEVNIK, 0.50 SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.35 INFO-KANAL

ČETRTEK, 24.07.2014. II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI KANAL, 8.55 ZABAVNI KANAL, 13.25 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 14.25 EVROPSKI MAGAZIN, ODDAJA TV MARIBOR, 15.00 KOLESARSTVO - DIRKA PO FRANCJI, 17.45 MOSTOVI - HIDAK: MOJ GOST/MOJA GOSTJA... - VENDÉGEM..., 18.15 DELO V NAJTEŽJH RAZMERAH: VOZNIK AVTOBUSA V MANILI, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 19.05 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE DETELJICE, 20.00 KOŠARKA - PRIJATELJSKA TEKMA: SLOVENIJA - KANADA, 21.50 MOJA DRUŽINA (XI.), ANGLEŠKA NANIZANKA, 22.20 AMALIA, PORTUGALSKI FILM, 0.20 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 1.00 ZABAVNI KANAL

GORENJSKE IN PREKMURSKE SKRINJE

Pomurski muzej in Galerija v Murški Soboti in lendavska Galerija-Muzej so se vključili v program Poletne muzejske noči, ki so jo v Sloveniji organizirali dvanajstič. V Poletni muzejski noči je sodelovalo 72 ustanov, prireditve pa so bile na nekaj več kot 100 lokacijah. V Pomurskem muzeju so odprli razstavo gorenjskih in pomurskih skrinj, v Galeriji so povabili na strokovno vodeni ogled razstave dveh nemških likovnih umetnikov, kiparja Wernerja Kopferja in slikarja Michaela Grassla in pripravili program za mlade, v lendavski Galeriji-Muzeju pa so v program vključili strokovno vodstvo po atraktivni razstavi cikla Los Caprichos Franciska de Goye.

Ob skrinjah, ki jih hrani Pomurski muzej, so razstavo predstavile direktorica Metka Fujs, ter etnologinja Jelka Pšajd in Tatjana Dolžan Eržen, med njimi so budinski Zgrablenci na kvadrat

Gorenjske skrinje je predstavila Tatjana Dolžan Eržen in povedala, da jih v Gorenjskem muzeju imajo prek 120 iz različnih, tudi iz najstarejših obdobij. S tem je Gorenjska pridružuje Avstriji in Švici po skrinjah, ki spadajo na začetek 17. stoletja, večina pa jih je bila izdelanih na začetku 19. stoletja. Mnogo manjša je zbirka skrinj, ki jih hrani Pomurski muzej, ima jih, kot je povedala Jelka Pšajd, 28 in vse so predstavljene na razstavi, ki bo odprta do 30. septembra. Razstava skrinj, predhodnic omar, je vredna ogleda zaradi poslikav, rezbarij in tudi zaradi njihove zelo široke uporabe, od zibelk, shranjevanja oblačil do kmetijskih pridelkov, predvsem žit. Otvoritev razstave so z nastopom prijetno popestrili Zgrablenci na kvadrat iz Kulturnega društva Budinci.

Ernest Ružič

KÜHARJEVA SPOMINSKA HIŠA

NA GORNJEM SENIKU

(cerkvenozgodovinska in etnološka razstava)

Odprta ob torkih in četrtekih

od 14. do 18. ure,

ob sobotah od 10. do 14. ure.

Kontaktna oseba: Iboyla Neubauer

Tel.: +36-30-6088-695

E-mail: kuharemlekhaz@jupinet.hu

Vodstvo v slovenščini!

Vstop brezplačen!

Naslov: H-9985, Gornji Senik, Cerkvena pot 11.

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA KLAR
Lendavska 1; 9000 Murška Sobotica; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB